

Poseban program iz oblasti javnog zdravlja za teritoriju APV u 2014. godini:
„Prevenција HPV infekcija kod devojčica školskog uzrasta u AP Vojvodini“

INFEKCIJA HUMANIM PAPILOMA VIRUSOM

Doc dr Aljoša Mandić, IOV

Prof dr Aleksandra Kapamadžija, GAK Novi Sad

Doc dr Ljiljana Mladenović Segedi, GAK Novi Sad

Doc dr Artur Bjelica, GAK Novi Sad

Nastanak karcinoma grlića

INFEKCIJA HPV VIRUSOM

Prof. Dr HARALD ZUR HAUSEN

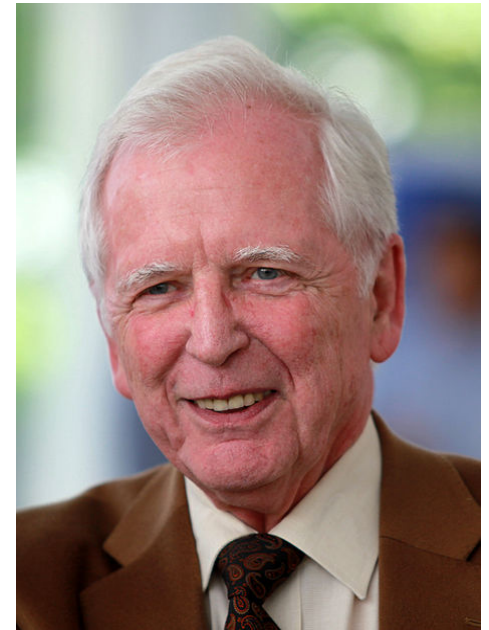
ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
ВОЈВОДИНЕ

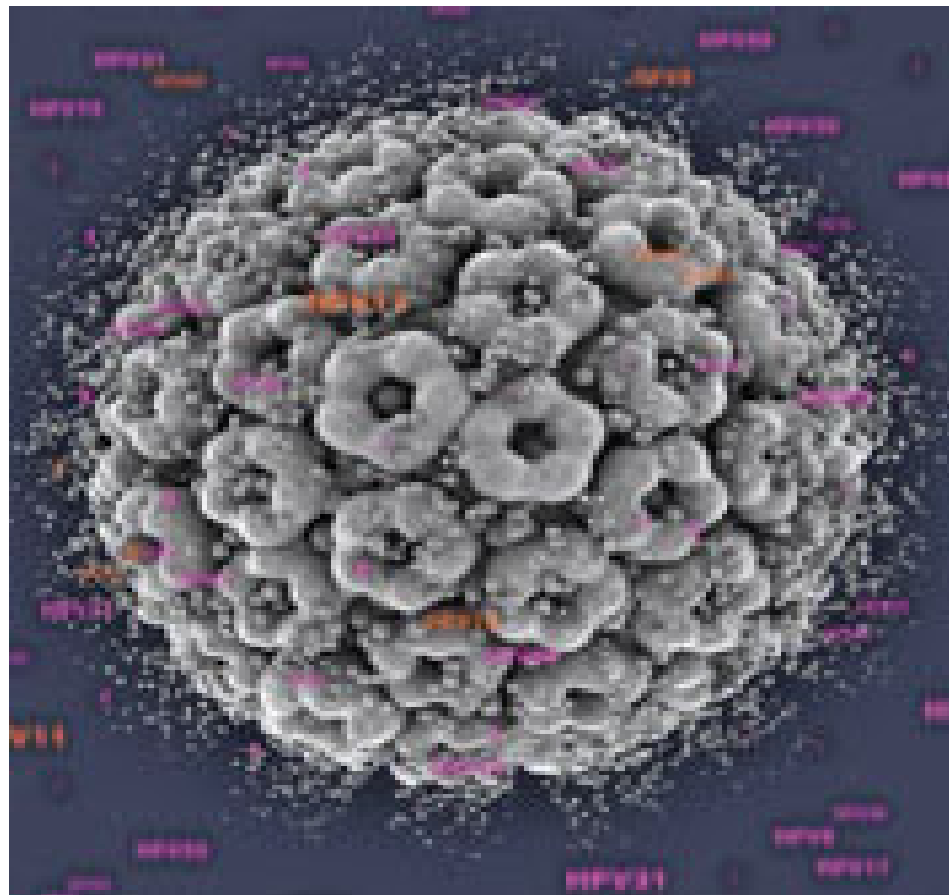

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО,
СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ И ДЕМОГРАФИЈУ

Prof.dr Harald zur Hausen, nemački virusolog

- istraživao onkoviruse
- 1976. godine je objavio hipotezu da **HPV igra značajnu ulogu u nastanku karcinoma grlića materice**
- 1983. i 1984. godine otkrio je
HPV 16 i HPV 18 u ćelijama grlića materice
- 2008. je dobio Nobelovu nagradu za ovo otkriće

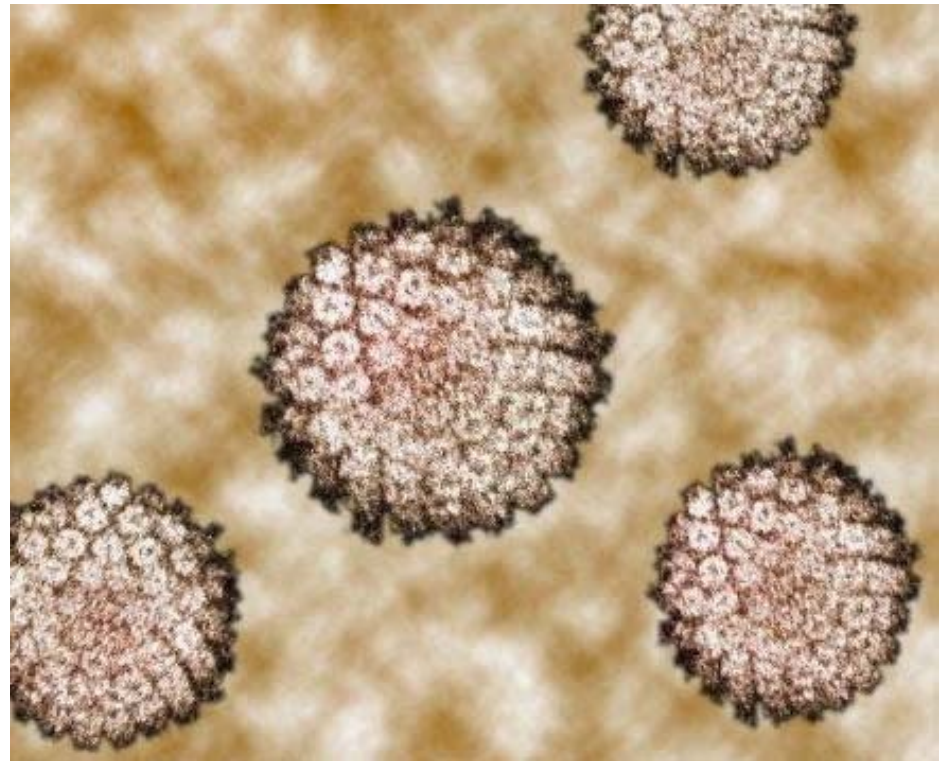

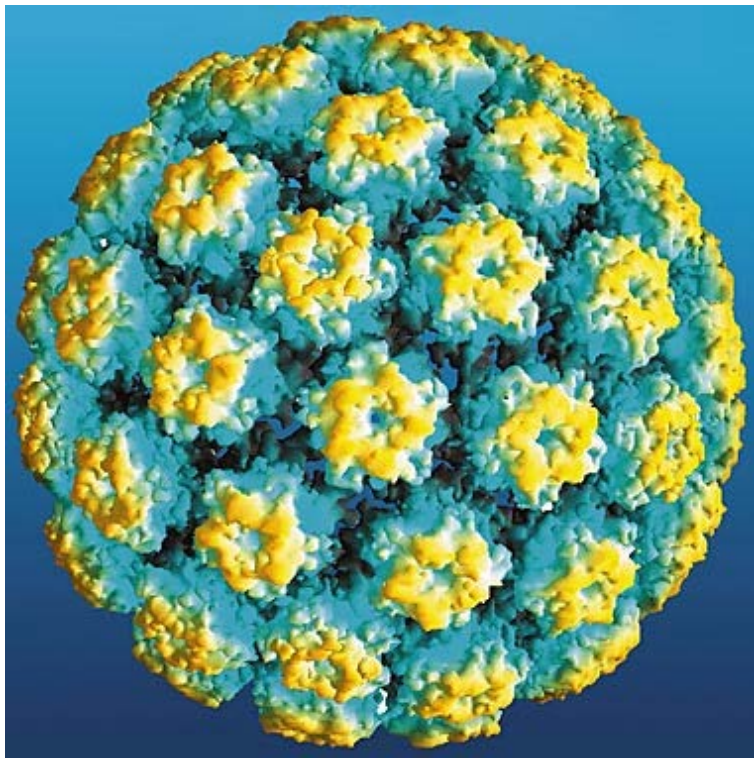
• **Internacionalna Agencija za Istraživanje Karcinoma (eng. IARC)**

HPV je definisala kao KARCINOGENI AGENS

MORFOLOGIJA I STRUKTURA VIRUSA

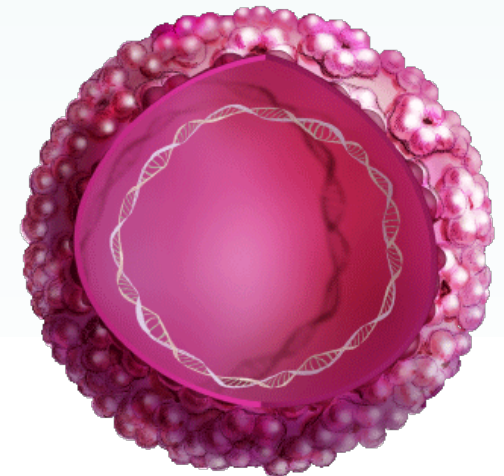
- Humani papilloma virusi su DNK virusi, pripadaju porodici **Papillomaviridae** i rodu **Papillomavirus**.

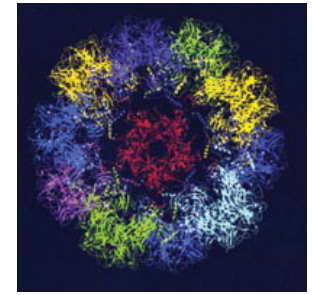

- Virusi su **ikozaedarne simetrije**.
- Nemaju spoljašnji omotač, i zbog toga su **relativno otporni** na toplotu, kiseline, etar, 70% etanol i organske rastvarače

- Veličina im je oko **55 nm**
- Proteinski omotač ili kapsid sastoji se od **72 kapsomere**
- Unutar kapsida je genom virusa, koga čini jedan molekul **cirkularne dvolančane DNK sa oko 7900 baznih parova**.
- Relativna molekulska masa genoma je **3 do 5 miliona daltona**

- **Postoji oko 140 tipova HPV**
- Oko 40 tipova HPV izaziva polno prenosive infekcije
- Većina infekcija je asimptomatska i prolazna
- **ALI** Određeni onkogeni tipovi mogu da uzrokuju:
  - **karcinom grlića materice**
  - karcinom anusa
  - karcinom penisa
  - karcinom vulve i vagine
  - karcinom orofarinksa
  - juvenilna rekurentna respiratorna papilomatoza

Najčešći tipovi HPV i njihovi efekti

140 tipova HPV

HPV Tip

Dovodi do:

Nisko-rizični

HPV 6, 11,
40, 42, 43, 44,
54, 61, 70, 72, 81

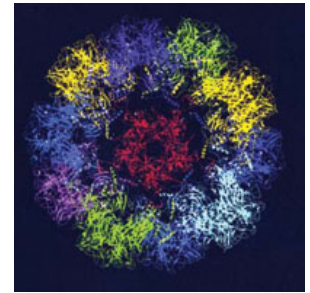
Benigne cervikalne
promene
Genitalne bradavice-
kondilomi

**Visoko-
rizični**

HPV 16, 18,
31, 33, 35, 39,
45, 51, 52, 56,
58, 59, 68, 73, 82

Prekancerozne cervikalne lezije
Cervikalni karcinom
Analni i drugi karcinomi

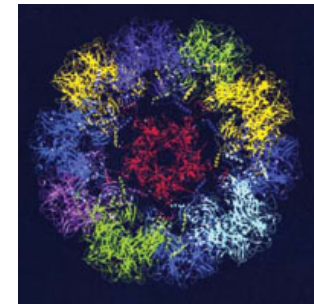
- **HPV je toliko čest da većina seksualno aktivnih osoba nekada u životu doživi infekciju HPV**
- Većina infekcija spontano prolazi, ali....

CDC, 2012.

- Većina HPV infekcija regredira za 7 meseci do 2 godine
- **Mogućnost reinfekcije tokom života**
- **Sposobnost HPV da izbegne imunološku detekciju**
- nema lezije ni smrti inficirane ćelije, virus ne ulazi u krv
-
- Kada imunitet nije sposoban da eliminiše infekciju –
- **PERZISTENTNA ONKOGENA HPV INFEKCIJA**

- Prevalencija HPV infekcije je veoma različita u pojedinim delovima sveta (od 1,4 u Španiji do 25,6% u Nigeriji)
- **Globalna prevalencija HPV infekcije u svetu 11,7%**
- U SAD je oko 20 miliona ljudi inficirano genitalnim HPV
- **Polovina je uzrasta 15 do 24 godine**
- U mlađim uzrasnim grupama je veoma velika i dostiže **vrh u starosnoj grupi od 20-25 godina**
- (od 15% u Poljskoj do čak 45% u Danskoj)

Clifford et al. Lancet 2005; 366: 991–98

Bruni L et al. The Journal of Infectious Diseases, 2010;202:1789– 1799

Посебан програм из области јавног здравља за
De Vries H et al. Eur J Cancer 2009;45: 2632-2639
“Превенција ХПВ инфекција код девојчица школског узраста у АП Војводини”

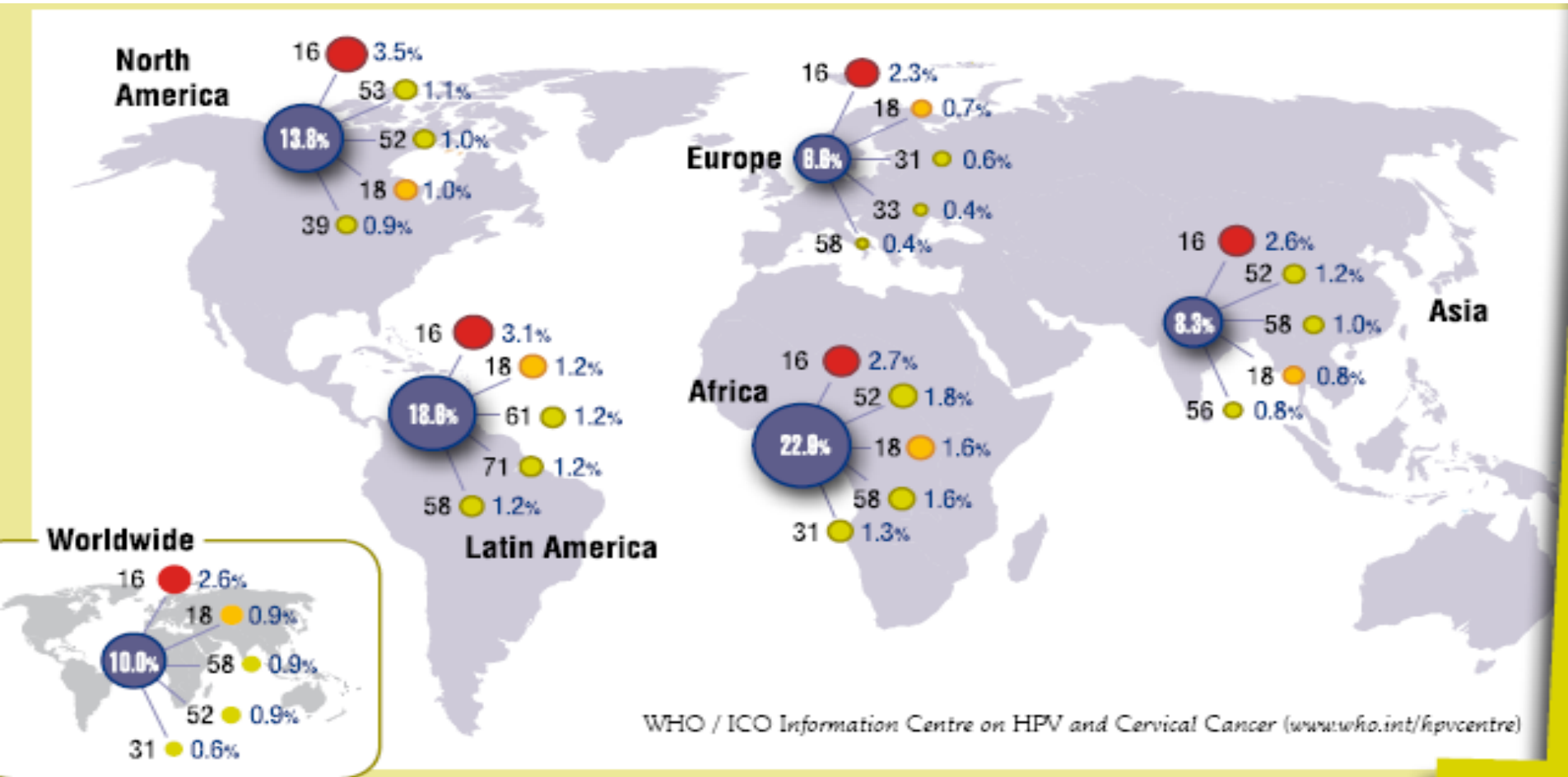

ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
ВОЈВОДИНЕ

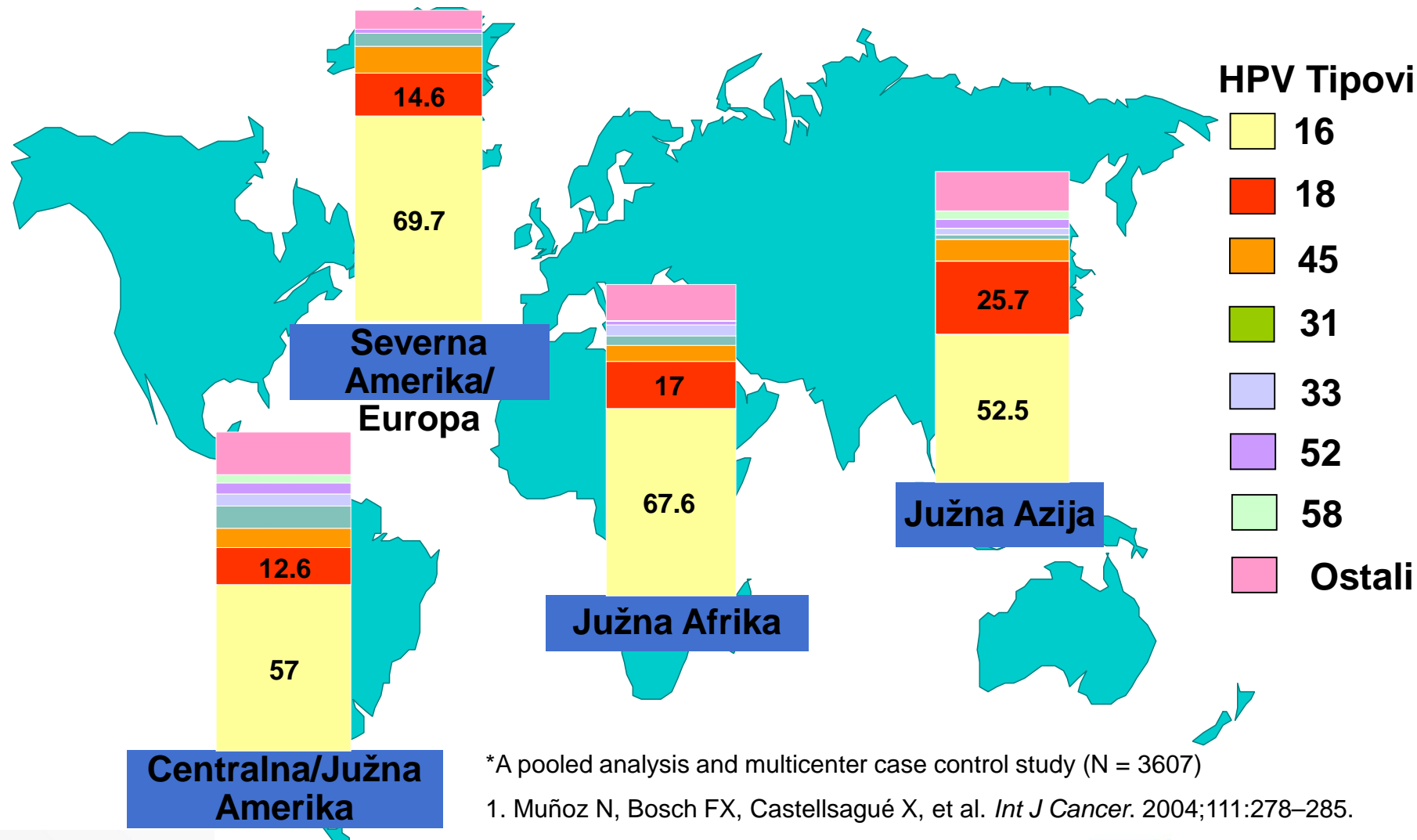
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО,
СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ И ДЕМОГРАФИЈУ

HPV PREVALENCIJA KOD ŽENA BEZ ABNORMALNE CERVİKALNE CITOLOGIJE-

De Sanjosé S et al. Worldwide prevalence and genotype distribution of cervical HPV DNA in 157,879 women with normal cytology: a meta-analysis of 78 studies. *Lancet Infect Dis* 2007;7:453-59.

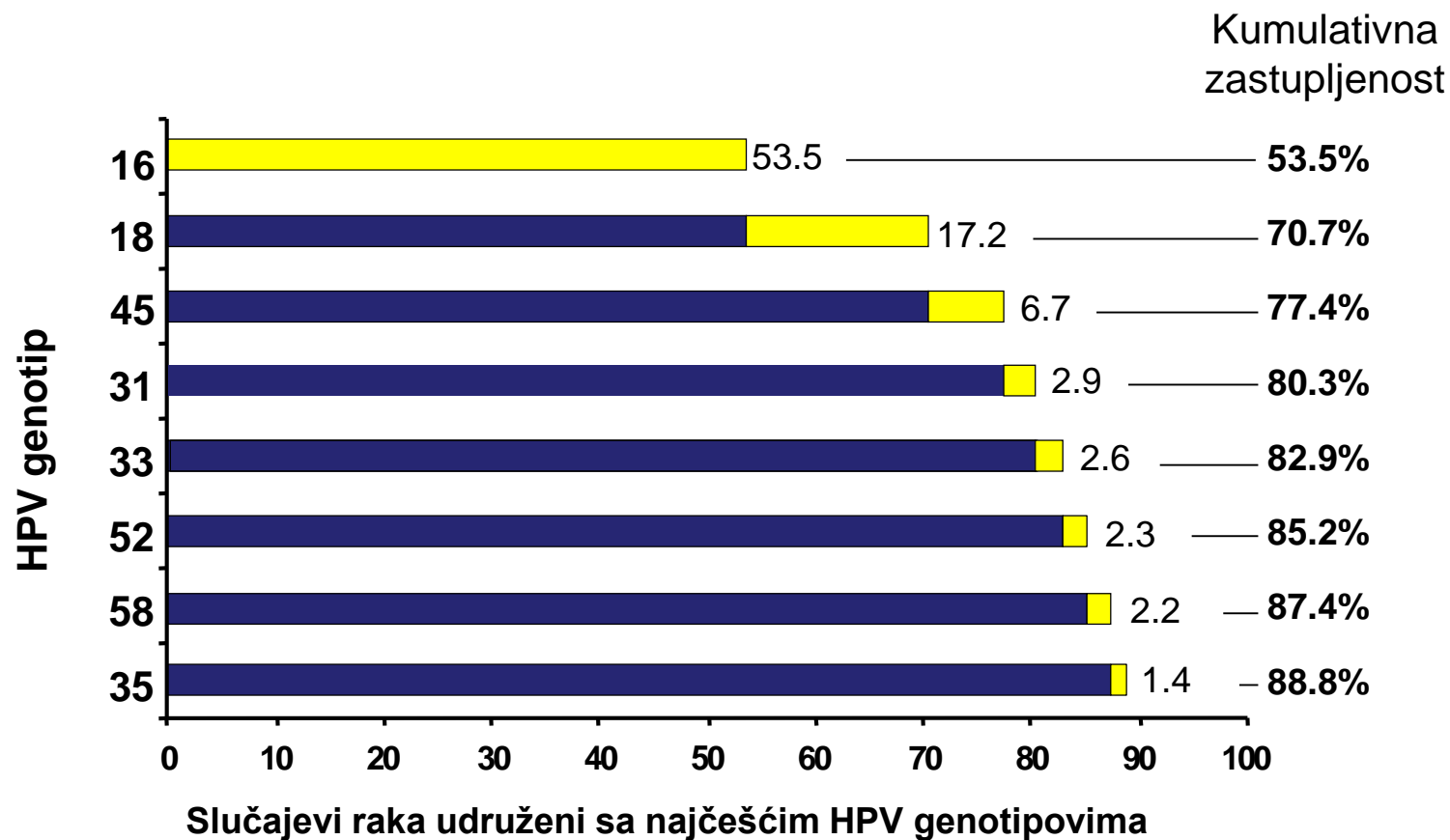
Prevalencija HPV tipova u cervikalnom karcinomu*1

*A pooled analysis and multicenter case control study (N = 3607)

1. Muñoz N, Bosch FX, Castellsagué X, et al. *Int J Cancer*. 2004;111:278–285.

HPV tipovi u RGM u svetu

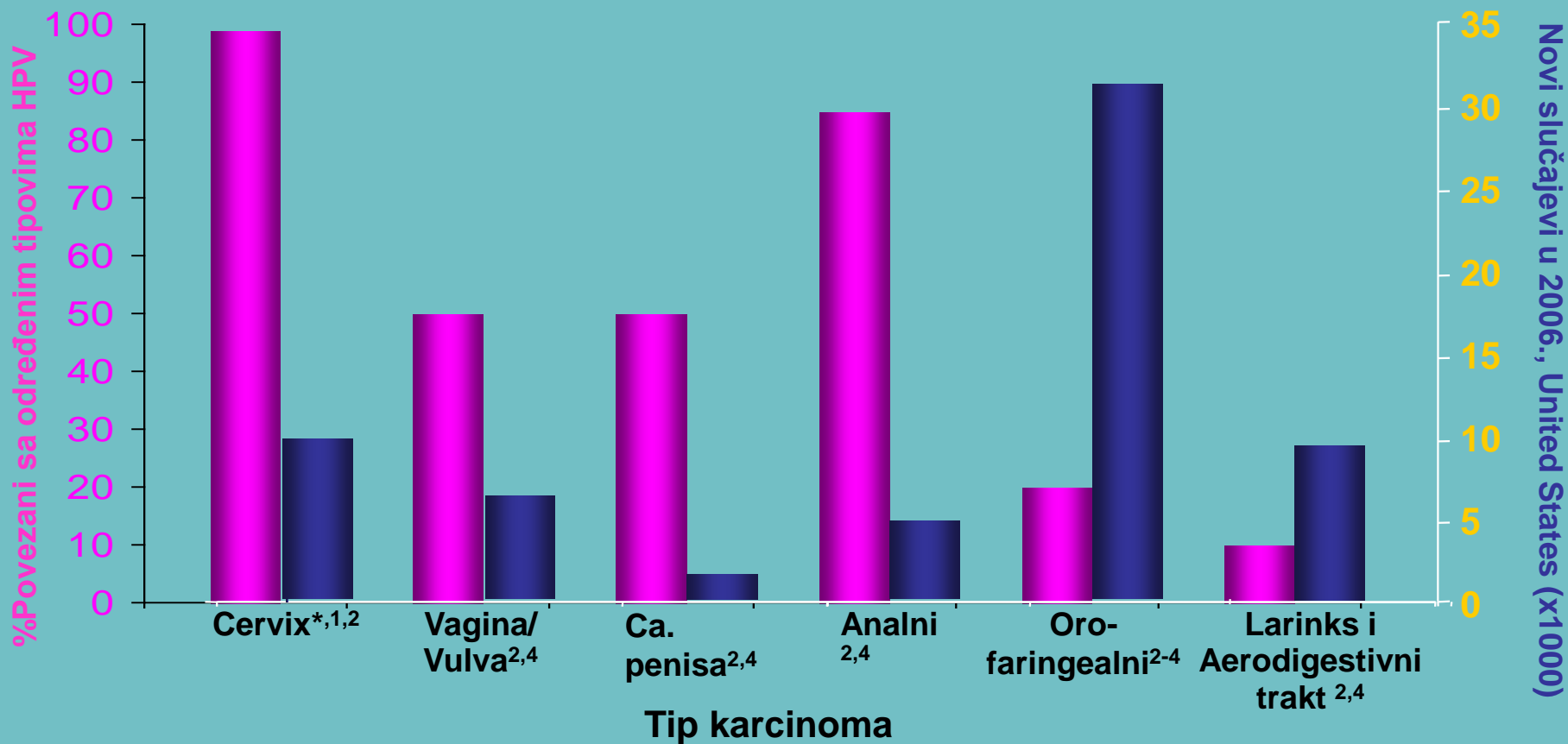

Muñoz N, et al. *Int J Cancer* 2004; 111:278–285

HPV i karcinomi:

*Includes cancer and intraepithelial neoplasia

1. Walboomers JM, Jacobs MV, Manos MM, et al. *J Pathol.* 1999;189:12–19. 2. American Cancer Society. Available at: <http://www.cancer.org>. Accessed March 30, 2006. 3. Herrero R, Castellsagué X, Pawlita M, et al. *J Natl Cancer Inst.* 2003;95:1772–1783. 4. World Health Organization. Geneva, Switzerland: World Health Organization; 1999:1–22.

MEHANIZAM RAZVOJA HPV INFEKCIJE I ONKOGENEZE

ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
ВОЈВОДИНЕ

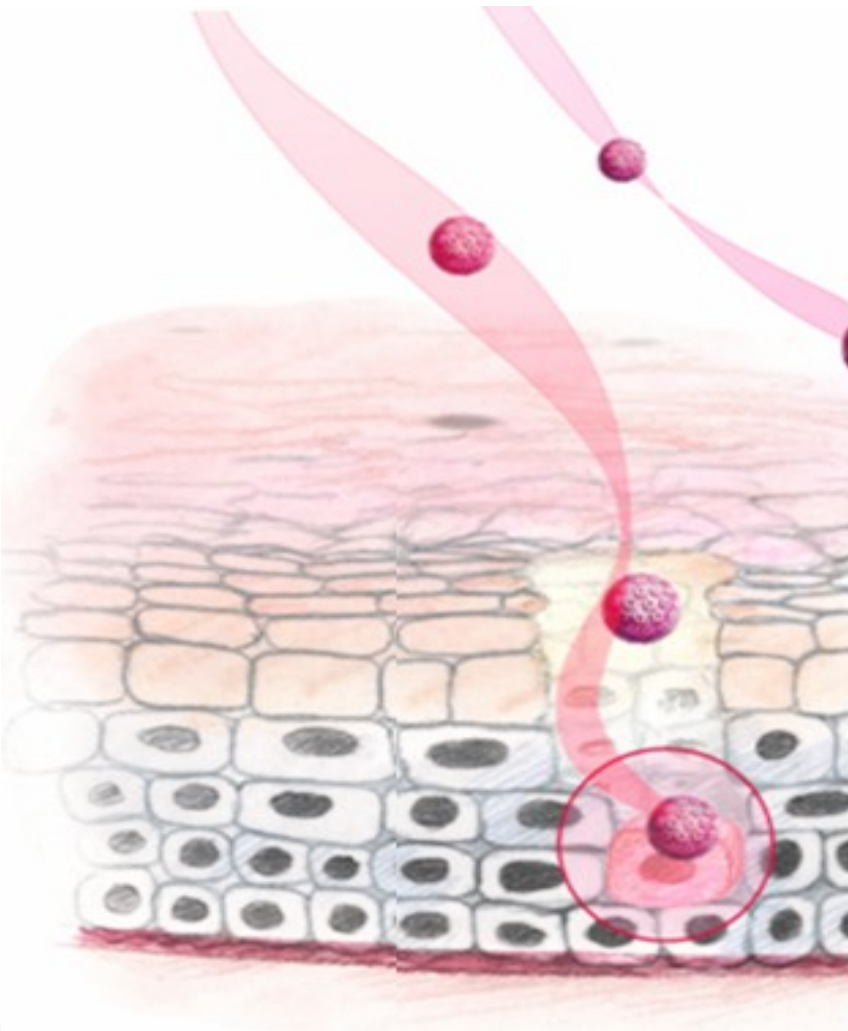
Посебан програм из области јавног здравља за територију АПВ у 2014. години:
“Превенција ХПВ инфекција код девојчица школског узраста у АП Војводини”

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО,
СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ И ДЕМОГРАФИЈУ

HPV je majstor maskiranja

Za nastanak raka grlića materice

- potreban je HPV (onkogeni)

- HPV se inkorporira u genom ćelije

- HPV ne ubija ćeliju

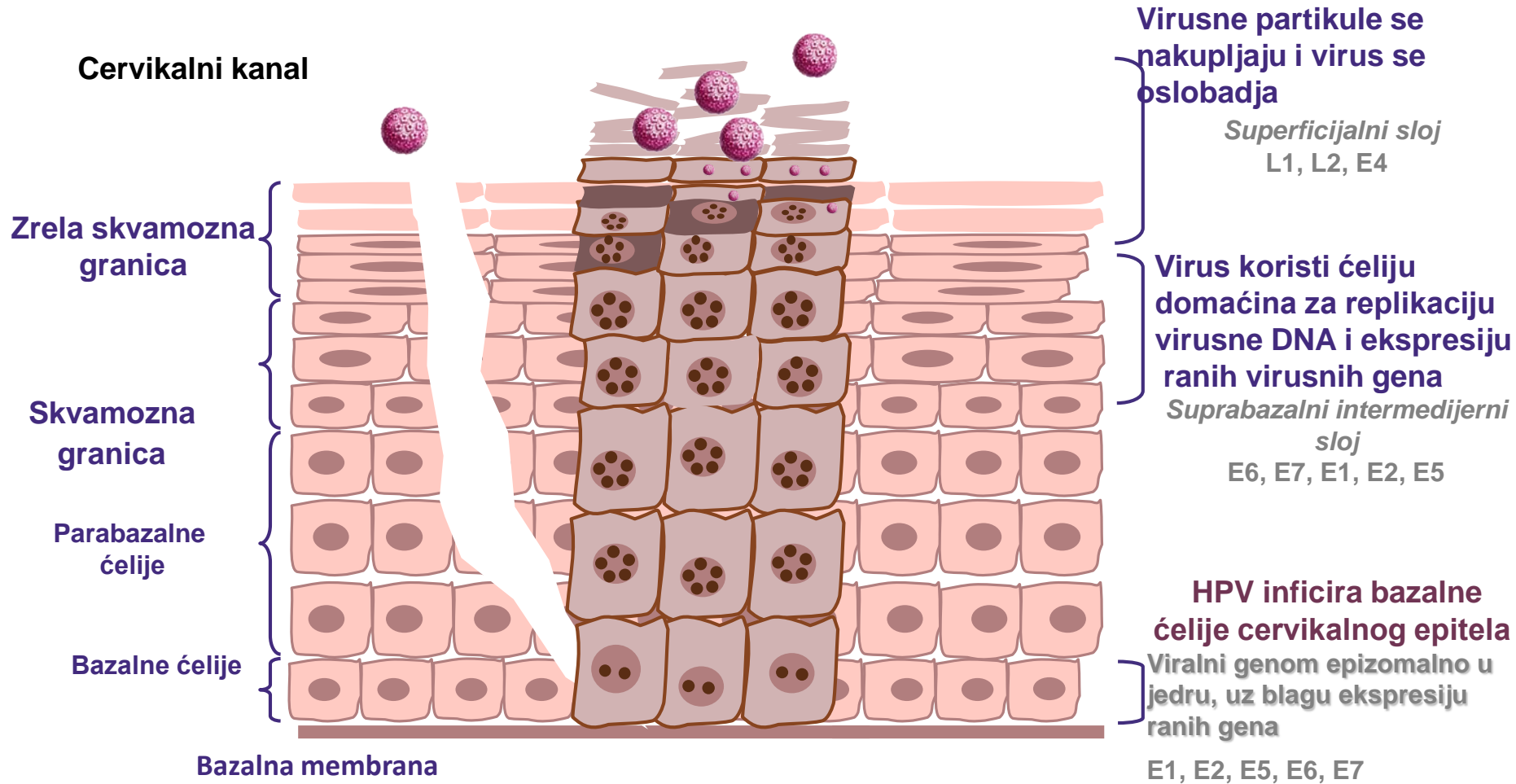
- HPV virus se deli unutar ćelije

- remeti proces sazrevanja

- abnormalna ćelija se deli

- nastanak CIN lezije

HPV životni ciklus u ćeliji

CIN cervikalna intraepitelijalna neoplazija

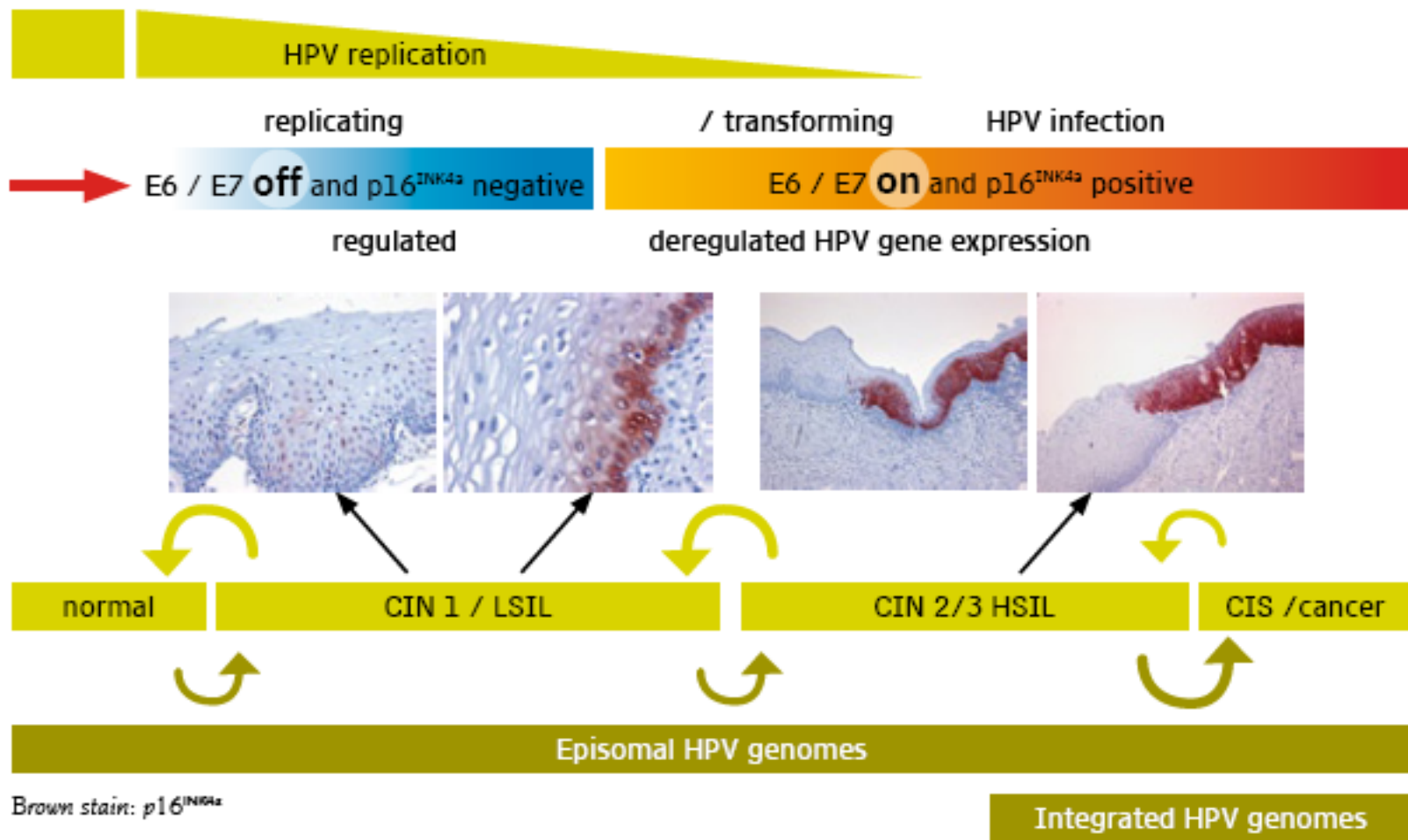
CIN u okviru HPV infekcije i patogeneze ne predstavlja jedan patološki proces već se mora promatrati kroz dva odvojena entiteta:

1) Virusna faza- produktivne infekcije (REPLIKACIJSKA) koja je najčešće *prolazna i spontano regredira*

2) Neoplastična faza- (TRANSFORMACIJSKA) i razvoj displazija u manjem broju slučajeva HPV- infekcijom povezanih lezija.

PROGRESIJA

REPLIKACIJSKE HPV INFEKCIJE U TRANSFORMACIJSKU HPV INFEKCIJU.

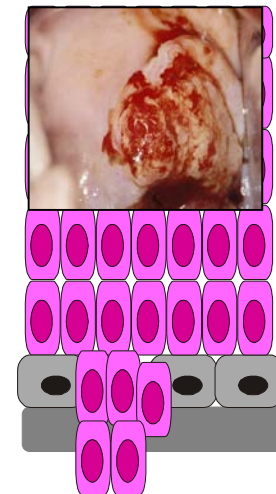
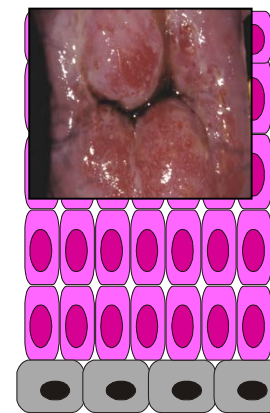
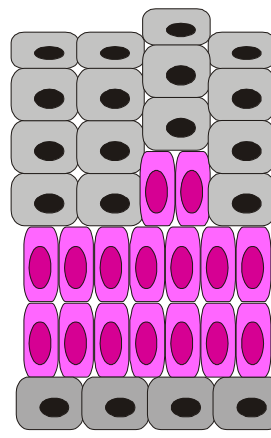
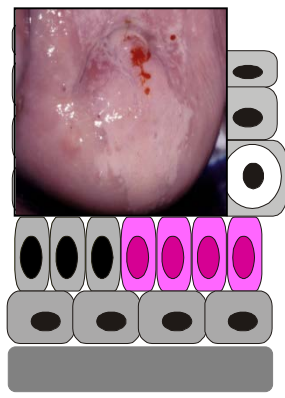
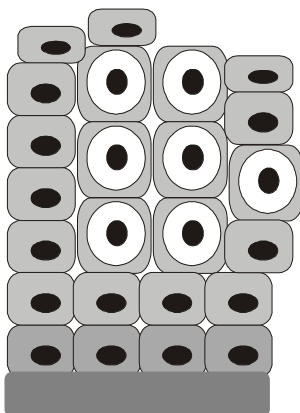
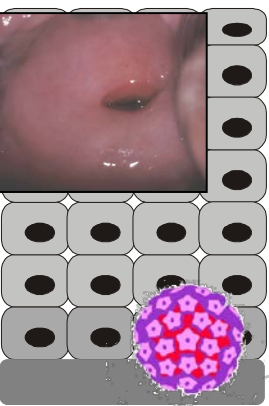
od zadesne, prolazne do trajuce hpv infekcije

spontana regresija oštećenja

vreme

meseci

godine

Normalan epitel

HPV infekcija koilocitoza

CIN I

CIN II

CIN III

Invazivni karcinom

L-SIL

H-SIL

skrining skrining skrining

tretmani

ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
ВОЈВОДИНЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО,
СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ И ДЕМОГРАФИЈУ

HPV - LOŠ IMUNOAKTIVATOR

- Ne postoji viremija
- **Odgovor humoralnog imuniteta slab :**
  - U studiji od 588 žena sa HPV infekcijom srednje vreme serokonverzije - oko 12 meseci
    - Nije se javila kod svih žena
  - Serokonverzija se javila kod 54-69% unutar 18 meseci od inicijalne infekcije

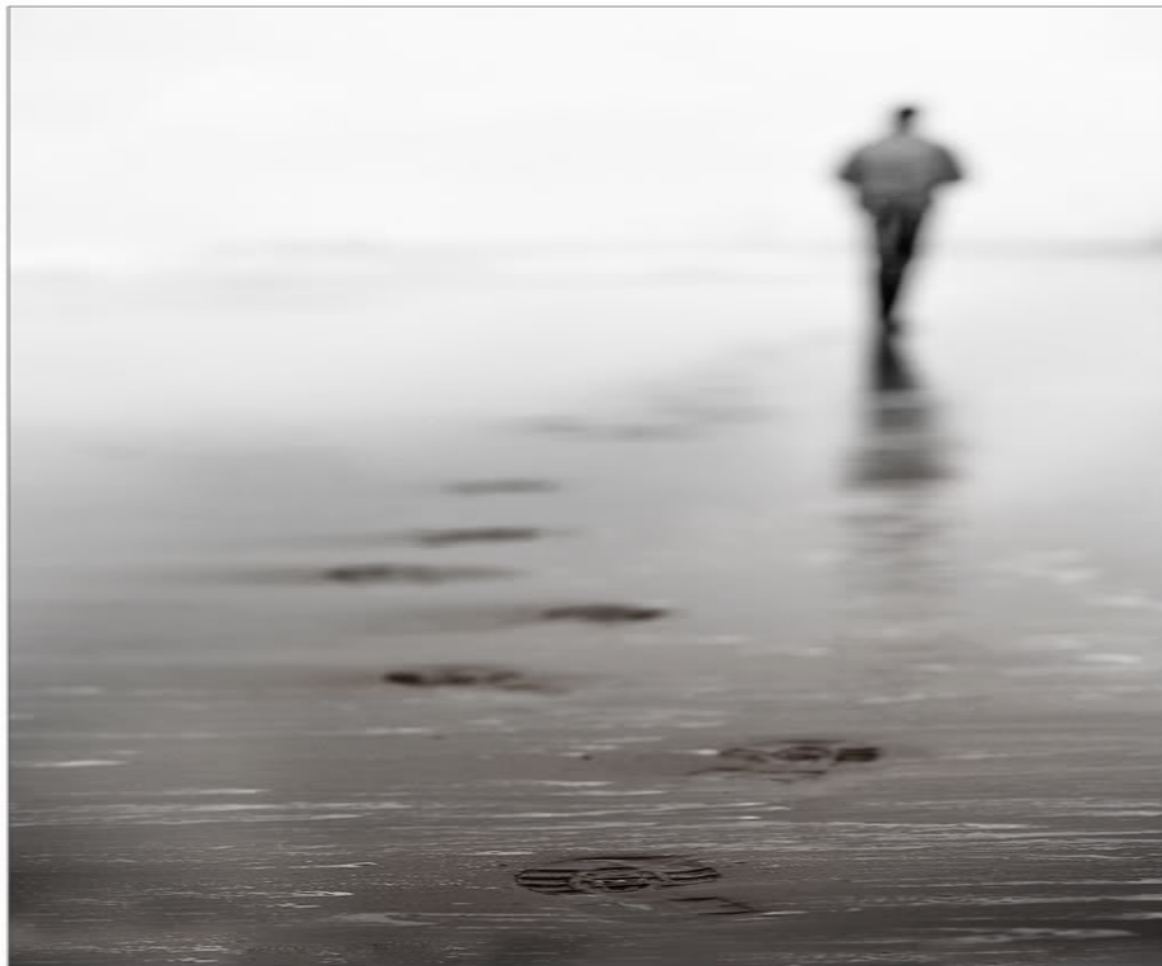
Imunološki odgovor varira u odnosu na tip HPV infekcije

Sadrži vlastite mehanizme da izbegne aktivaciju imunog sistema

1. Carter JJ, Koutsky LA, Hughes JP, et al. *J Infect Dis.* 2000;181:1911–1999. 2. Carter JJ, Madeleine MM, Shera K, et al. *Cancer Res.* 2001;61:1934–1940

Većina HPV infekcija je prolazna Nestaje spontano u roku od 2 godine

Fading away / Gilad Benari

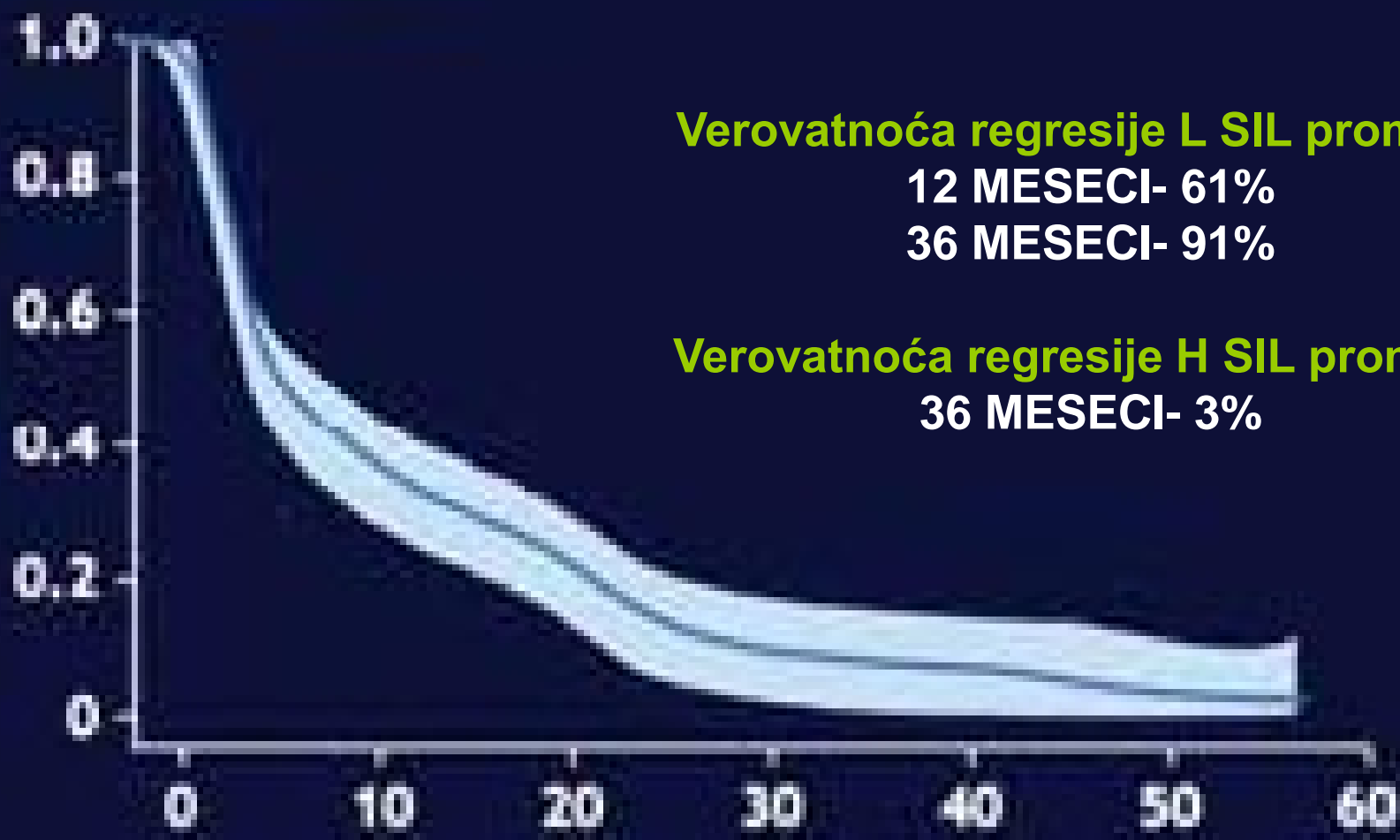
5-godišnja stopa spontane eliminacije HPV je

92%

Regresija L SIL promene kod adolescenata

Verovatnoća regresije L SIL promene

12 MESECI- 61%

36 MESECI- 91%

Verovatnoća regresije H SIL promene

36 MESECI- 3%

Meseci nakon dijagnoze

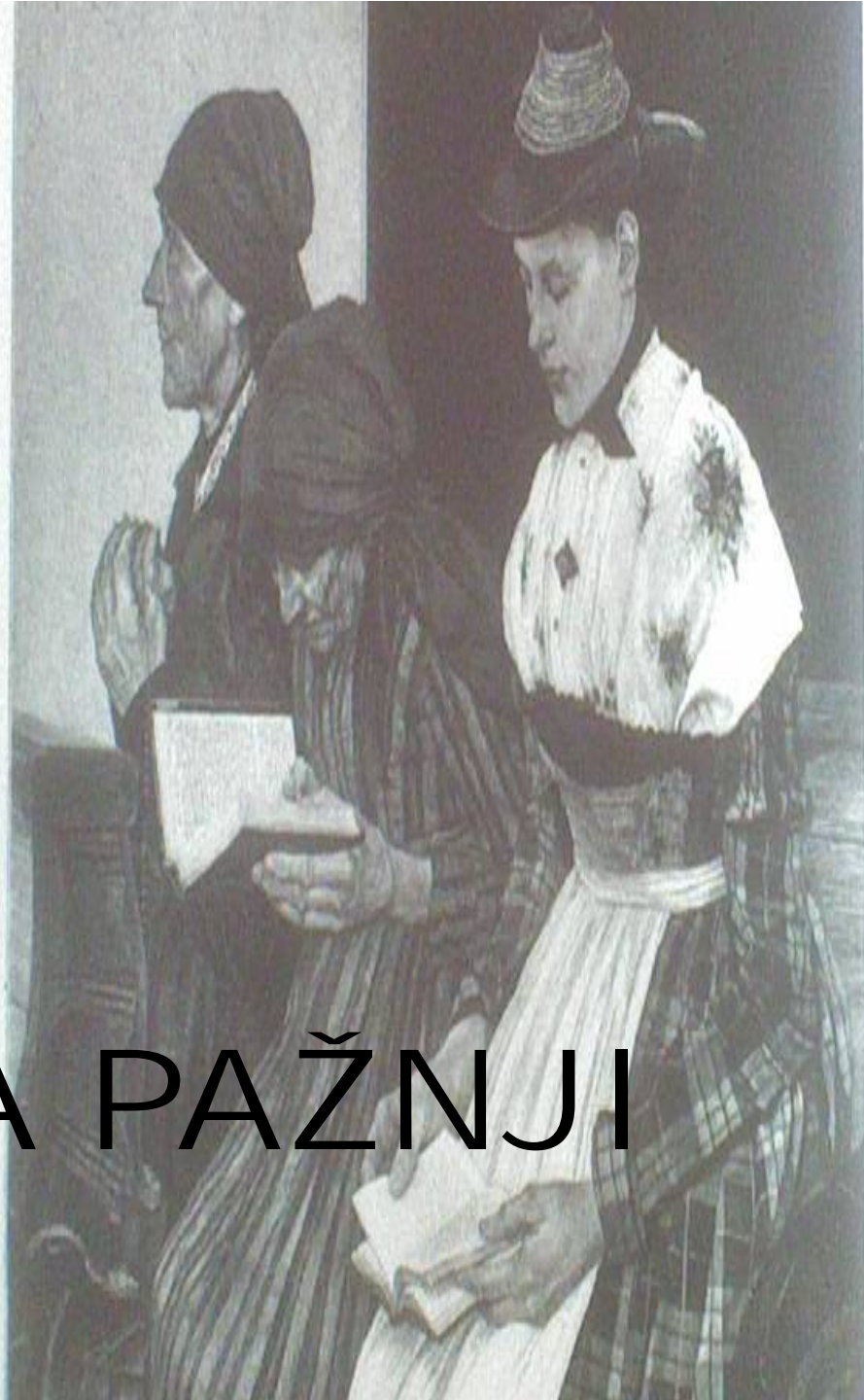
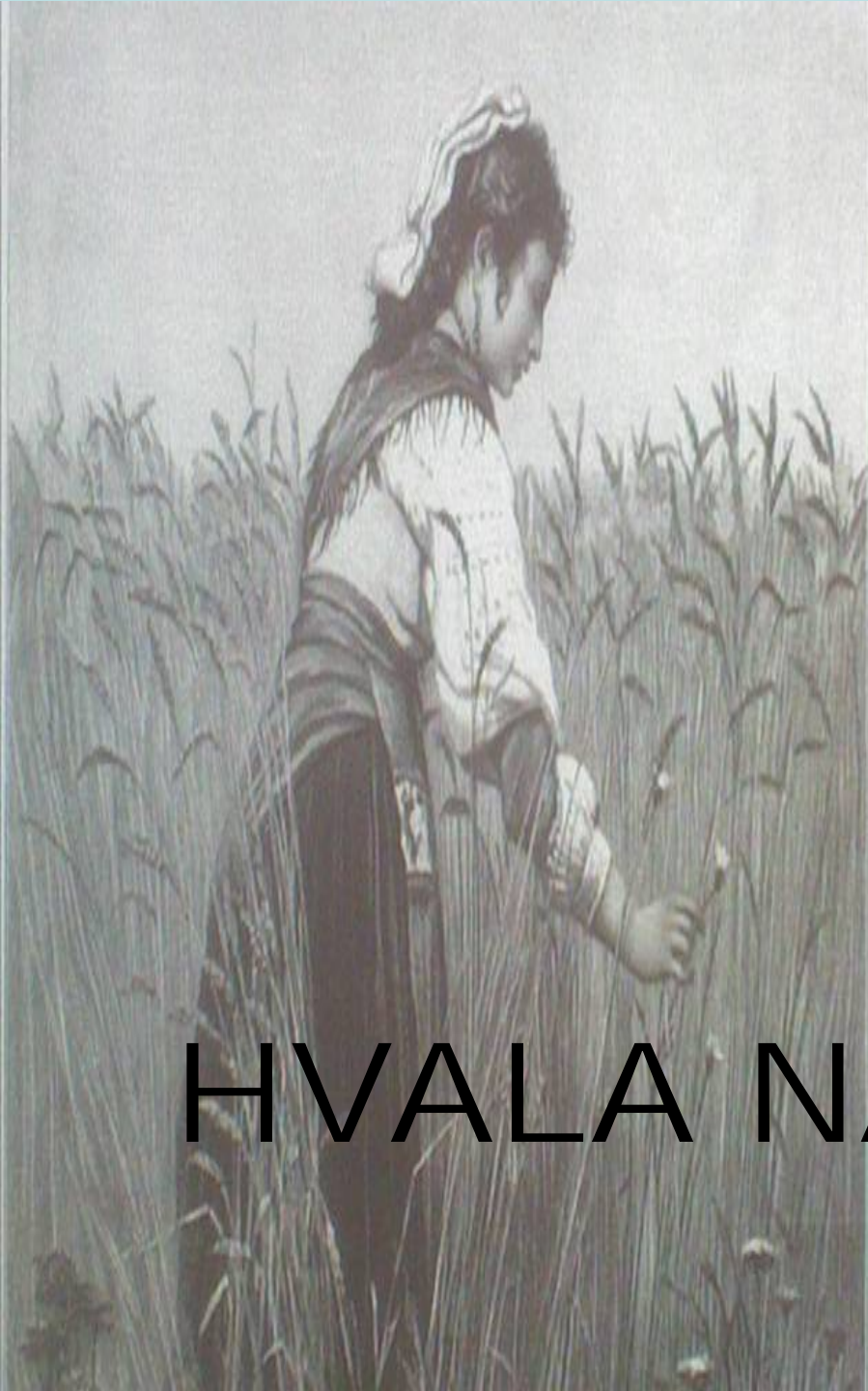
Maligni potencijal CIN-a

Stepen displazije	Regresija (%)	Perzistiranje (%)	Progresija u CIN3 (%)	Progresija u invazivni karcinom (%)
CIN I	60	30	10	1
CIN II	40	40	15	5
CIN III	33	55	N/A	> 12

ZAKLJUČAK

- Karcinom grlića materice drugi po učestalosti u Srbiji
- **Uzročnici su HPV virusi** – danas najčešća SPI
- U preko 70% su tipovi HPV 16 i 18
- **Vakcina štiti od HPV tipova 16 i 18**
- 4 valentna vakcina štiti i od kondiloma koji su veoma česti naročito kod mladih (HPV **6,11**)
- **Vakcina je bezbedna**

HVALA NA PAŽNJI